

K U W O L N E J P O L S C E

BIULETYN GODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ INFORMACJI I OŚWIATY DTWA A. P. NA WSCHODZIE

Dziś: Moniki. Jutro: Piusa V. M. p., Wtorek, 4 maja 1943 r. Nr. 233.

PRZEMÓWIENIE PREZYDENTA RZPLITEJ

Londyn, 3.V. W dniu święta narodowego p. Prezydent Rzplitej wygłosił przez radio przemówienie do kraju. Na wstępie podkreślił, że żaden z momentów historycznych nie wszedł tak głęboko w duszę narodu polskiego, jak Konstytucja 3 Maja. P. Prezydent przeprowadził porównanie między sytuacją Polski po roku 1791, kiedy to państwo polskie przegrało pod względem politycznym, lecz odniosło zwycięstwo moralne, a chwilą obecną. Dzisiaj, mimo, że największe barbarzyństwo zapanowało nad ziemiami polskimi, mimo że wróg twierdzi, że Polska wymazana została z rodziny narodów - imię Polski jest niezniszczalne. W dalszym ciągu swego przemówienia Prezydent Raczkiewicz podkreślił rolę naszego państwa w środkowo-wschodniej Europie, w której nie będzie porządku i sprawiedliwości bez wielkiej i silnej Polski. Chociaż ostateczny sukces sprzymierzonych i sprawy polskiej nie budzi wątpliwości, naród nasz nadal gromadzić musi swe siły, aby zbliżający się pokój przyniósł nam nie tylko wolność, ale i realizację tej koncepcji politycznej, którą Polska reprezentuje w Europie środkowo-wschodniej. Jedynie blok państw, proponowany przez Polskę, nie skierowany przeciwko nikomu, chyba tylko przeciw tym, którzy chcieliby rozpętać nową wojnę, zapewni pokój i pomyślność w tej części Europy. Epoka, która nadchodzi, nie może być epoką supremacji większych narodów nad małymi. Silna i sprawiedliwa Polska jest jednym celem i pragnieniem wszystkich Polaków. Następnie p. Prezydent złożył głęboki hołd walce w kraju, stwierdzając, że w nieugiętej jego postawie polski żołnierz, lotnik i marynarz czerpie największą podniechęć. Cały naród polski, tych co walczą w kraju i na obczyźnie, łączy jedność, której dowody spotykamy na każdym kroku. Polityka rządu polskiego nigdy nie zbieży z drogi całości i integralności Rzplitej. Przyszły pokój oprzeć się musi o Kartę Atlantycką. W nowym świecie zatriumfować muszą ideały wolności i demokracji, które muszą być urzeczywistnione nie tylko w stosunku państwa do jednostki ale i w wzajemnych stosunkach narodów i państw.

ROZKAZ NACZELNEGO WODZA

Londyn, 3.V. W rozkazie dziennym z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja

Naczelnny Wódz gen. Sikorski zwrócił się do żołnierzy, aby dzień święta narodowego obchodzili zespoleni myślą i uczuciami ze sprawą walczącego narodu. Wiem, że mogą liczyć na waszą jedność - brzmiał rozkaz. W dalszym ciągu gen. Sikorski stwierdził, że nawet krew męczeńską naszych braci Niemcy chcą wysysać dla poróżnienia nas między sobą. Ale wysiłki te są bezowocne. Jesteśmy dziś jeszcze bardziej niż kiedykolwiek zespoleni nie tylko cierpieniem, ale i wolą walki o Polskę. W zakończeniu swego rozkazu Naczelnny Wódz wyraża wiarę, iż żołnierz polski udowodni, że jesteśmy z jednego granitu, którego nikt nie rozsadzi. "Tego żądam żołnierze od was, tego żąda od was Prezydent Rzplitej, rząd i nieugięty w swym oporze kraj".

UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO W LONDYNIE

Londyn, 3.V. W kościele polskim w Londynie odbyło się dziś uroczyste nabożeństwo, na którym obecni byli: p. Prezydent Rzplitej, gen. Sikorski wraz ze wszystkimi członkami rządu, ambasadorzy W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych, przedstawiciele dyplomatyczni kilkunastu narodów sprzymierzonych i delegaci najwyższych władz brytyjskich.

DEPESZE GRATULACYJNE DO RZĄDU

Londyn, 3.V. Oprócz depeszy od premiera Churchilla i pisma odręcznego od prezyd. Roosevelta do gen. Sikorskiego nastąpiła wymiana depesz między premierem polskim, a premierem Czechosłowacji ks. Schrankiem. Nadeszły też depesze od pierwszego lorda admiralicji, który wyraził swe najwyższe uznanie dla marynarki polskiej i od szefa sztabu imperialnego.

PRZEMÓWIENIE POSŁA R.P. W BAGDADZIE

M. p., 3.V. Poseł R.P. w Bagdadzie min. Malhomme wygłosił dziś przez radio przemówienie, w którym podkreślił m. in., że cierpienia i męki nauczyły nas do czego mamy dążyć. Min. Malhomme, zwracając się do żołnierzy polskich, wezwał ich, aby wytrwali w swej walce z wrogiem, myśląc o tych co czekają w kraju, oraz o wielkiej, nowej Polsce.

Bagdad, 3.V. W katedrze Łacińskiej w Bagdadzie odbyło się nabożeństwo z okazji święta narodowego Polski.

Londyn, 4.V. Wczorajsze dzienne doniesienia z frontu afrykańskiego podały, że Niemcy i Włosi, wyczerpani silnymi przeciwnatarciami, przeprowadzani w ciągu ostatnich kilku dni na rozkaz gen. von Arnima, zaniechali swych uderzeń. Według tych samych doniesień sprzymierzeni prowadzili przygotowania do nowego natarcia na wielką skalę. Codzienny komunikat sprzymierzonych przynosił jedynie wiadomość o działalności patroli. **Natomiast** późnym wieczorem ogłoszony został komunikat specjalny, donoszący o wielkim sukcesie wojsk amerykańskich, które zdobyły Mateur, niezmiernie ważny punkt strategiczny, w którym zbiegają się linie kolejowe z Tunisu i Bizerty. Zajęcie Mateur oznacza wbicie klina między stanowiska obronne n-pla na przedpolu tych dwóch głównych portów, pozostających jeszcze w rękach osi. Mateur znajduje się o 32 km. na pld. zachód od Bizerty. Doniesienia z ostatniej chwili podają, że oddziały amerykańskie znajdują się już daleko poza Mateur. Wzięto kilkuset jeńców.

STRAJK W AMERYCE ZAKOŃCZONY

Londyn, 3.V. Strajk górników amerykańskich zakończony został w niespełna 24 godz. po rozpoczęciu. Na 15 minut przed zapowiedzianym przemówieniem prez. Roosevelta przywódcy strajkujących Jones Louis wezwał ich, aby przystąpili do pracy, oświadczając, że osiągnięto porozumienie z rządem. Praca podjęta została na dwa tygodnie, w którym to czasie wypracowane mają być nowe umowy. Prez. Roosevelt oświadczył w swym przemówieniu, że rząd amerykański szanuje prawa robotników, lecz z drugiej strony - przemysł amerykański nie może przerywać pracy ani na chwilę.

Nowe rekordy przemysłu amerykańskiego

Londyn, 3.V. Przemysł amerykański osiągnął w marcu rekordy produkcji w trzech działach. Wyprodukowano w tym miesiącu 3 tys. czołgów, ponad 100 statków handlowych i 6.200 samolotów. W porównaniu z lutym produkcja w tych działach wykazuje wzrost o 11%. Od początku roku bieżącego zbudowano w Stanach Zjedn. 536 nowych okrętów i statków.

WCZORAJSZE DEPESE W SKRÓCIE

Londyn, 3.V. Na Kubaniu działania lądowe osłabły. Komunikaty niemieckie donoszą o walkach obronnych. Ze Sztokholmu podają, że oddziały sowieckie, przewiezione na barkach inwazyjnych, lądowały na tyłach niemieckich w rejonie Morza Czarnego i Azowskiego. Moskwa donosi, że w ciągu ostatnich kilku dni zniszczono 54 samoloty nie-

Londyn, 4.V. Wojska francuskie, działające na skrzydle II korpusu amerykańskiego, dotarły na odległość 25 km. od Bizerty.

Londyn, 4.V. Oddziały VIII armii po silnym przygotowaniu artyleryjskim uderzyły na stanowiska niemieckie na północ od Takruna. Walki trwały. Uprzednio Niemcy przeniknęli przez stanowiska brytyjskie, lecz zostali z powrotem odrzuceni.

Londyn, 4.V. Na południe od Pontdu Fahs Francuzi zajęli jeszcze jeden grzbiet górski i utrzymują go mimo silnych przeciwnatarć niemieckich.

Londyn, 4.V. Gen. Giraud oświadczył w swym przemówieniu, że kampania tunizyjska zakończona zostanie w maju b.r., a końca wojny oczekiwać należy w r. 1944.

Londyn, 4.V. Działania lotnicze w ciągu doby ubiegłej prowadzone były na mniejszą skalę. Zestrzelono 3 samoloty n-pla, lotnictwo Malty bombardowało Sycylię. Nie powróciły do baz 2 samoloty sprzym.

mieckie kosztem 21 sowieckich.

- Ze Stambułu donoszą, że na wyspie Rhodos wylądowały wojska niemieckie. Rzecznicy neutralni łączą ten fakt z wiadomością o manewrach inwazyjnych wojsk sprzymierzonych, które odbyły się na Cyprze.

- Lotnictwo japońskie przeprowadziło nalot na port Darwin/Australia/ przy udziale 61 samolotów. 13 z nich zestrzelono, resztę zmuszono do odwrotu. Lotnictwo amerykańskie poniosło straty, lecz na port nie spadła ani jedna bomba.

- Szereg włoskich fabryk zbrojeniowych przeniesiony ma być w głąb Węgier dla ochrony przed ofensywą lotniczą sprzymierzonych.

- Rząd włoski ogłosił stan oblężenia w Kalabrii/pld. Włochy/.

BAGDAD NADAJE DZIŚ NA FALI 42,3 m.

godz. 19.-19.20 - 1/Dziennik radiowy, 2/Tygodniowy przegląd wydarzeń - Zb. Raciński, 3/Tadeusz Wittlin - "Humor wojskowy", 4/Kujawiak-oberek.

Bezpośrednio po audycjach Armii Polskiej na Wschodzie codziennie od g. 19.20 - 20.20 odbywają się audycje angielskie. W programie tanczna muzyka z płyt. We wtorek 4 ma ja audycję angielską wypełni muzyka trio H. Gold, J. Petersburski i A. Melodyst, oraz śpiew J. Jasińskiej.

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY NA 4.V.

Temp. dn. 3.V., g. 13: +34°C., temp. dn. 4.V., g. 8: +23°C., ciśn.: 735 mm., wilg. 72%. Przewidywana pogoda: pogodnie.